

Полтавський державний
аграрний університет

Факультет обліку та фінансів

Кафедра фінансів, банківської
справи та страхування

Навчальна дисципліна
“ГРОШІ ТА КРЕДИТ”

«Гроші та кредит»

- × *освітньо-професійна програма* - Фінанси, банківська справа та страхування
- × *спеціальність* - 072 Фінанси, банківська справа та страхування
- × *галузь знань* - 07 “Управління та адміністрування”
- × *освітній ступінь* - **Бакалавр**

Загальна кількість годин: 165 год.

Форма семестрового контролю: залік

Кадрове і навчально-методичне і забезпечення

Кадрове забезпечення :
доктор економічних наук, доцент
Томілін О.О.

- Робоча навчальна програма

- Силабус навчальної дисципліни

- Тематика рефератів

- Тестові завдання

- Задачі і ситуаційні завдання

Метою викладання навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є формування у студентів теоретичної і методологічної бази для розуміння системи взаємозв'язків в сфері грошових, валютних і кредитних відносин, а також формування комплексу практичних вмінь та навичок, пов'язаних з аналізом кон'юнктури грошово-кредитного ринку.

- ✘ **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є:
- ✘ - одержання необхідних знань з теорії і практики функціонування грошово-кредитної сфери;
- ✘ - знання основ функціонування грошово-кредитних систем;
- ✘ - сучасного стану грошово-кредитної системи України і основних напрямів її розвитку;
- ✘ - функціонування банківської системи України;
- ✘ - вміння використовувати теоретичні знання при аналізі грошово-кредитної сфери і аналізувати стан грошово-кредитної системи, а також стан банківської системи.

Компетентності загальні:

- ✘ - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ✘ - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

Компетентності спеціальні (фахові):

- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
 - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
-

Програмні результати навчання

- ✘ - знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- ✘ - знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
- ✘ - ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують фінансовий стан;
- ✘ - вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

- **ЩО МИ ЗНАЄМО ПРО ГРОШІ?**

Гроші – це

"товар товарів", бо кожний товар у процесі реалізації "висвічує" свою вартість у грошах

специфічний товар, що виконує роль загального еквіваленту

"головна і діюча особа" в ринковій економіці

"мова ринку"

Суть грошей та їх форми

Монета 6 ст. до н.е.

Знаєте, звідки з'явилася назва «копійка»?

На срібних грошах, які наказав чеканити Іван Грозний, було зображення великого князя із списом ("копьем") в руці, і особисто Іоан повелів називати їх «грошима копейними».

Етапи еволюції форм грошей

Повноцінні
гроші

Змішані
форми

Неповноцінні
гроші

Еволюція форм грошей

Повноцінні гроші

Товарні гроші

Металеві гроші

Предмети першої необхідності

прикраси

Куски металу

Монета

золота

срібна

мідна

Причини переходу ДО ПАПЕРОВОГО ГРОШОВОГО ОБІГУ

Стирання монет, у результаті чого повноцінна монета перетворюється в знак вартості

Свідоме псування металевих монет державною владою, тобто зниження металевого вмісту монет з метою одержання додаткового доходу в казну

В Київській Русі з XI століття в оберті були київські гривні шестикутної форми, вагою бл. 140-160 г, що служили одиницею платежу та засобом накоплення до монголо-татарського нашествия.

Гривна — вагова, грошово-вагова та грошово-рахункова одиниця Русі та інших слов'янських земель.

В XII ст. гривна срібна = близько 204 г.

«МОНЕТНА ГРИВНА» — великий «нерозмінний» злиток срібла. Перебувала у обігу в так званій «безмонетний період» Древньої Русі (XII, XIII та частково XIV століття), коли перестали чеканити древньоруські монети (златник, сребряник) та почали поступати в оберт закордонні монети.

«КИЇВСЬКА ГРИВНА» — гривна шестикутної форми, що перебувала у обігу в Київській Русі з XI століття та мала вагу бл. 140—160 г.

«НОВГОРОДСЬКА ГРИВНА» — довга срібна палиця вагою 204 г. Мала найбільше значення в грошовому оберті.

«ЧЕРНІГІВСЬКА ГРИВНА» — перехідна форма між київською та новгородською гривнами.

«ТАТАРСЬКА ГРИВНА» — гривна човникової форми, що була у обігу на території Поволжжя разом з татарськими монетами XIV ст.

Новгородська гривна

Монети древньої Русі - дїрхеми, куни,
ногати, гривні

Срібляник періоду Ярослава Мудрого (1019-1054)

Функції грошей, та їх якісні властивості

Функції грошей, та їх якісні властивості

МІРА ВАРТОСТІ

- ФУНКЦІЯ В ЯКІЙ ГРОШІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВИРАЖЕННЯ І ВИМІРЮВАННЯ ВАРТОСТІ ТОВАРІВ, НАДАЮЧИ ЇЙ ФОРМУ ЦІНИ.

СВІТОВІ ГРОШІ

- ЦЕ ФУНКЦІЯ В ЯКІЙ ГРОШІ ОБСЛУГОВУЮТЬ РУХ ВАРТОСТІ В МІЖНАРОДНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ОБОРОТІ І ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ РЕАЛІЗАЦІЮ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ КРАЇНАМИ

ЗАСІБ НАГРОМА ДЖЕННЯ

- ЦЕ ФУНКЦІЯ В ЯКІЙ ГРОШІ ОБСЛУГОВУЮТЬ НАГРОМАДЖЕННЯ ВАРТОСТІ В ЇЇ ЗАГАЛЬНІЙ АБСТРАКТНІЙ ФОРМІ В ПРОЦЕСІ РОЗШИРЕНОГО ВІДТВОРЕННЯ

ЗАСІБ платежу

- ЦЕ ФУНКЦІЯ, В ЯКІЙ ГРОШІ ОБСЛУГОВУЮТЬ ПОГАШЕННЯ РІЗНОМАНІТНИХ БОРГОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ МІЖ СУБ'ЄКТАМИ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ПРОЦЕСІ РОЗШИРЕНОГО ВІДТВОРЕННЯ

ЗАСІБ ОБІГУ

- ЦЕ ФУНКЦІЯ В ЯКІЙ ГРОШІ Є ПОСЕРЕДНИКОМ В ОБМІНІ ТОВАРІВ І ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЇХ ОБІГ (Т-Г-Т)

ЗАГАЛЬНИЙ ЗАКОН ГРОШОВОГО ОБІГУ

Кількість грошей, необхідних для обігу, змінюється прямо пропорційно сумі цін товарів то послуг, що реалізуються, і обернено пропорційно швидкості обороту грошей

$$M = \frac{\sum P_1 Q_1}{V}$$

ЯКІСНІ ВЛАСТИВОСТІ ГРОШЕЙ

